

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 16375
25000 BJ DEN HAAG

Naarden, 17 december 2025

Ref.: ES/902-1217

Betreft: Reactie KVAN op beleidsreactie 'Faciliteren van webharvesting' (2025D43291)

Geachte leden van de commissie,

Namens de Koninklijke Vereniging van Archiefsector Nederland (KVAN) richten wij ons tot u naar aanleiding van de recente beleidsreactie van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op het rapport 'Faciliteren van webharvesting' (Kamerstuk 2025D43291) en het bijbehorende onderzoeksrapport (2025D23930).

Allereerst spreekt KVAN haar waardering uit voor het feit dat er nu een concreet voorstel ligt. De erkenning van de noodzaak voor een wettelijke grondslag voor het archiveren van particuliere websites is een belangrijke stap vooruit. Het is positief dat het kabinet de urgentie van het veiligstellen van ons digitale erfgoed onderschrijft en actie onderneemt naar aanleiding van de motie Dekker-Abdulaziz (36360-VI-14).

Echter, KVAN maakt zich ernstige zorgen over de in de beleidsreactie geschetste termijn. Het voornemen om de wettelijke faciliteiten voor webharvesting pas in 2029 geregeld te hebben, is in onze ogen niet acceptabel.

Er is noodzaak tot versnelling. De aard van het internet is vluchtig; websites, sociale media en online platforms veranderen of verdwijnen dagelijks. Terwijl de wetgeving op zich laat wachten, ontstaat er een onherstelbaar gat in ons collectieve geheugen. Papier is geduldig, maar het web is dat niet. De voorgestelde vier jaar wachttijd betekent dat een substantieel deel van ons hedendaagse en toekomstige digitale erfgoed voorgoed verloren gaat.

De huidige situatie van juridische onzekerheid dwingt archiefinstellingen tot het nemen van juridische risico's om hun maatschappelijke taak uit te voeren. Zonder wettelijke grond is grootschalige digitale collectievorming onwerkbaar, omdat nu theoretisch voor elk onderdeel van elke website afzonderlijk toestemming gevraagd moet worden. Dit staat haaks op de praktijk in vrijwel alle andere Europese landen, waar erfgoedinstellingen deze bevoegdheden al jaren hebben en de geschiedenis wél wordt veiliggesteld.

Dit is voor KVAN geen nieuw dossier. Al sinds 2019 vragen wij, samen met partners in het erfgoedveld, consequent aandacht voor deze problematiek. Wij hebben in diverse publieke statements en brieven aan uw Kamer – onder meer tijdens de implementatie van de CDSM-richtlijn

(EU 2019/790 en TK 35.454) en naar aanleiding van het WODC IViR-rapport 'Webharvesting' in 2021 – de noodzaak tot actie benadrukt.

Oproep

KVAN doet daarom een dringend beroep op de vaste commissie OCW om tijdens de behandeling van deze beleidsreactie het kabinet aan te sporen om **tempo te maken**. Wij vragen u aan te dringen op een aanzienlijk korter wetgevingstraject. De termijn van vier jaar (tot 2029) past niet bij de snelheid van de digitale realiteit en de daarbij horende uitdagingen. Het veiligstellen van onze digitale geschiedenis kan niet wachten tot 2029. Wij rekenen op uw steun om de minister te bewegen tot een ambitieuzer tijdpad.

Tot slot herhalen wij ons aanbod om onze kennis en ons netwerk in te zetten bij de versnelling van de beoogde wetgeving. Wij hebben dit reeds aangeboden aan het ministerie, dat echter aangaf dat samenwerking op dit vlak niet tot de gewenste versnelling zou leiden. Desondanks blijven wij beschikbaar, in de overtuiging dat praktijkkennis essentieel is voor een werkbaar resultaat.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Willeke de Groot', with a stylized flourish at the end.

Willeke de Groot, voorzitter

Koninklijke Vereniging Archiefsector Nederland (KVAN)